Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2024/1573

5.3.2024

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Posilnenie multilateralizmu a základných medzinárodných zásad v záujme poriadku založeného na pravidlách v rýchlo sa meniacom svete – význam príspevku občianskej spoločnosti k systému OSN

(stanovisko z vlastnej iniciatívy)

(C/2024/1573)

Spravodajca: **Christian MOOS**

Spoluspravodajkyňa: **Tanja BUZEK**

Rozhodnutie plenárneho zhromaždenia	25. 1. 2023
Právny základ	článok 52 ods. 2 rokovacieho poriadku
	stanovisko z vlastnej iniciatívy
Príslušná sekcia	sekcia pre vonkajšie vzťahy
Prijaté v sekcii	16. 11. 2023
Prijaté v pléne	14. 12. 2023
Plenárne zasadnutie č.	583
Výsledok hlasovania	
(za/proti/zdržalo sa)	194/8/17

1. **Závery a odporúčania**

1.1. Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) opakovane upozorňuje na povinnosť inštitúcií Európskej únie (EÚ) podporovať univerzálne hodnoty podľa článku 2 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ) a dodržiavať zásady Charty Organizácie Spojených národov (OSN).

1.2. EHSV a občianska spoločnosť očakávajú, že OSN splní svoje vlastné ciele, a to udržiavať mier a bezpečnosť, podporovať udržateľný rozvoj a uplatňovať ľudské práva v prospech čoraz väčšieho počtu ľudí. Príspevok občianskej spoločnosti je nevyhnutný na hľadanie a poskytovanie riešení v praxi, dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja, podporu spravodlivej transformácie a boj proti zmene klímy.

1.3. OSN je jedinou organizáciou, v ktorej podobne zmýšľajúce krajiny a protivníci naďalej diskutujú o širokej škále oblastí politiky. Ľahko však dochádza k tomu, že jej jednotlivé členské štáty robia obštrukcie, čo oslabuje jej schopnosť reagovať na súčasné krízy a výzvy. Členské štáty, ktoré porušujú Chartu OSN alebo svoje záväzky vyplývajúce z dohôd alebo dohovorov OSN, by nemali mať možnosť plne uplatňovať svoje právo na účasť a hlasovacie práva.

1.4. Občianska spoločnosť vrátane sociálnych partnerov očakáva, že sa EÚ viac ako kedykoľvek predtým zaviaže k posilneniu OSN prostredníctvom zásadnej reformy. S cieľom pripraviť OSN na rastúce výzvy a stabilizovať konsenzus o spoločných hodnotách a normách sa musí riadenie OSN stať reprezentatívnejším, inkluzívnejším a účinnejším. Na zabezpečenie rovnomernejšieho zastúpenia potrebuje globálny Juh v OSN silnejšie slovo.

1.5. OSN musí ďalej rozvíjať svoj integrovaný systém organizácií občianskej spoločnosti okrem iného vytvorením štruktúry konzultácií na úrovni OSN o kľúčových iniciatívach a petičnom práve na lepšie zapojenie občanov, organizácií občianskej spoločnosti, sociálnych partnerov, podnikateľských organizácií a iných zainteresovaných strán s osobitným zameraním na zlepšenie zastúpenia žien, mladých ľudí a zraniteľných skupín. Väčšia pozornosť, podpora a uznanie by sa mala venovať hlavným skupinám a iným zainteresovaným stranám.

1.6. Napriek určitému pokroku sa EHSV domnieva, že je potrebné zlepšiť koordináciu EÚ. Vo všetkých orgánoch OSN a súvisiacich inštitúciách by mala vystupovať jednotne a podľa toho konať. Príspevok EHSV ([1]) k prvému dobrovoľnému preskúmaniu EÚ o vykonávaní Agendy 2030 a jeho zapojenie do oficiálnej prezentácie EÚ na politickom fóre na vysokej úrovni v roku 2023 sú nasledovania hodnými príkladmi pre inštitúcie EÚ, ako aj štruktúrované zapojenie európskej občianskej spoločnosti a agregačná funkcia, ktorú môže EHSV v tejto súvislosti zohrávať.

1.7. Okrem zavedenia rozhodnutí kvalifikovanou väčšinou treba zvážiť reformu zmlúv EÚ v oblasti zahraničnej, bezpečnostnej a obrannej politiky s cieľom zlepšiť schopnosť EÚ konať a zároveň posilniť jej vplyv v OSN.

1.8. EHSV sa zaväzuje, že v procese formulovania spoločnej pozície EÚ ku všetkým záležitostiam súvisiacim s OSN bude lepšie presadzovať svoje postoje, užšie spolupracovať s delegáciami EÚ a členských štátov pri OSN a vypracuje plán na intenzívnejšiu spoluprácu s orgánmi OSN relevantnými pre jeho činnosti.

2. **Výzvy pre multilateralizmus, svetový poriadok založený na pravidlách a OSN**

2.1. EÚ a OSN ako spoločenstvo hodnôt majú spoločný program v oblasti podpory multilateralizmu a svetového poriadku založeného na pravidlách, ako aj udržiavania mieru a bezpečnosti.

2.2. Na dosiahnutie udržateľného rozvoja pre všetky národy a zvládanie spoločných globálnych výziev je OSN jediným celosvetovým rámcom na hľadanie spoločných riešení, ktoré sa vzťahujú na všetky oblasti politiky a ktorý umožňuje spoluprácu s partnermi EÚ aj protivníkmi. Mnohé špecializované agentúry OSN, napríklad Medzinárodná organizácia práce (MOP) a Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), a jej programy a fondy vrátane Konferencie OSN pre obchod a rozvoj (Unctad) a Programu OSN pre životné prostredie (UNEP) poskytujú širokú inštitucionálnu platformu pre rôzne aktuálne otázky.

2.3. Rusko vo svojej útočnej vojne proti Ukrajine porušuje zásady Charty OSN a medzinárodného práva.

2.4. Vlna návratu autokracie znižuje počet demokracií v Európe a na celom svete. Autokracie spochybňujú hodnoty a normy, najmä ľudské práva a právny štát, zakotvené v Charte OSN a Charte základných práv Európskej únie. Dokonca aj liberálne demokracie, a to aj v rámci EÚ, uprednostňujú svoje vlastné záujmy pred týmito zásadami.

2.5. OSN založená v roku 1945 v reakcii na hrôzy druhej svetovej vojny a so západocentrickým zameraním nie je schopná dostatočne zastupovať členov, ktorí nie sú členmi Bezpečnostnej rady. Nedostatočne zastúpené sú najmä rozvojové krajiny. Rovnoprávne zastúpenie je však potrebné na stabilizáciu konsenzu o spoločných hodnotách a normách.

2.6. V záujme toho, aby sa prispelo k cieľu udržateľného rozvoja č. 17 (Partnerstvá v záujme dosiahnutia cieľov), niekoľko orgánov OSN zaviedlo vlastné postupy spolupráce so zainteresovanými stranami vrátane občianskej spoločnosti. Spolupráca s občianskou spoločnosťou by sa mala uskutočňovať systematickejšie s cieľom demokratizovať OSN a posilniť jej postavenie pri riešení súčasných výziev.

2.7. OSN zostáva jediným globálnym rámcom, ktorý umožňuje usilovať sa o globálne riešenia v snahe riešiť výzvy zmeny klímy a zmierniť jej účinky. Bez spravodlivej transformácie a rešpektovania práva každej spoločnosti na udržateľný rozvoj vzniknú nové konflikty, ktoré budú nútiť viac ľudí utiecť zo svojich domovských krajín.

2.8. Pandémia ochorenia COVID-19 odhalila zraniteľnosť našich spoločností voči náhlym krízam, čo ešte viac prehĺbilo nerovnomerné rozdelenie bohatstva a životných vyhliadok medzi globálnym Severom a Juhom. Zatiaľ čo krajiny s vysokými príjmami sa, pokiaľ ide o sociálny a hospodársky rozvoj, vrátili na úroveň spred pandémie covidu-19, krajiny s nízkymi príjmami budú v nasledujúcich rokoch zápasiť.

3. **OSN v 21. storočí**

3.1. EHSV uznáva prínos OSN k zachovaniu mieru a bezpečnosti, presadzovaniu ľudských práv a podpore udržateľného rozvoja za posledných 77 rokov. Sú najlepším dôkazom toho, že OSN je aj naďalej jedinou platformou na spoločné riešenie globálnych výziev.

([1]) *EESC Contribution to the EU-level Voluntary Review (VR) of the implementation of the 2030 Agenda* (Príspevok EHSV k dobrovoľnému preskúmaniu vykonávania programu Agenda 2030 na úrovni EÚ).

3.2. EHSV podporuje reformu OSN a vyzýva všetky členské štáty, aby sa zaviazali, že ju prispôsobia meniacemu sa geopolitickému prostrediu. Vyzýva najmä členské štáty EÚ, aby koordinovali a podporovali spoločnú víziu a pozíciu s úzkym zapojením organizovanej občianskej spoločnosti.

3.3. EHSV podporuje činnosť poradného výboru na vysokej úrovni pre účinný multilateralizmus a považuje koncepciu *A Breakthrough for People and Planet* (Prelom pre ľudí a planétu) ([2]) za dôležitý príspevok k vypracovaniu konkrétnych odporúčaní pre reformu OSN.

3.4. EHSV považuje „samit o budúcnosti“ za príležitosť pre EÚ, jej členské štáty, občanov a občiansku spoločnosť, aby aktívne pracovali na reforme. Najlepšie vlastné skúsenosti EHSV so zapojením mládežníckeho delegáta do delegácie EHSV ([3]) na konferenciu OSN o zmene klímy ([4]), ako aj iniciatíva vyslankyne generálneho tajomníka OSN pre mládež poskytujú mladým ľuďom zmysluplný priestor na vyjadrenie názorov. EHSV vyzdvihuje akčný plán Komisie pre mládež (YAP) v rámci vonkajšej činnosti EÚ na roky 2022 – 2027 a domnieva sa, že môže byť oporným bodom pre iniciatívy OSN, ako aj pre činnosti EÚ na fóre OSN.

3.5. „Nový program pre mier“ je príležitosťou na obnovenie spôsobilostí OSN v oblasti predchádzania konfliktom a budovania a udržiavania mieru. Na zefektívnenie úsilia OSN o mier je však potrebná reforma rozhodovacieho procesu OSN vrátane Bezpečnostnej rady.

3.6. Riešenia v duchu spravodlivej transformácie môžu byť najúčinnejším prostriedkom predchádzania konfliktom. Patrí medzi ne podpora kolektívneho vyjednávania na všetkých úrovniach s cieľom predvídať a riadiť zmenu na nízkouhlíkové hospodárstvo a opatrenia na zmiernenie účinkov zmeny klímy, poskytovanie príležitostí na udržateľný rozvoj všetkým spoločnostiam, zlepšovanie pracovných podmienok, ako aj dosahovanie cieľov udržateľného rozvoja.

3.7. EHSV víta ambíciu OSN klásť osobitný dôraz na ochranu žien, detí a zraniteľných skupín vo svojich činnostiach v oblasti predchádzania konfliktom a ich riešenia. Na tento účel by sa hlavným skupinám a iným zainteresovaným stranám mal venovať väčší priestor na vyjadrenie, ako aj podpora a uznanie.

3.8. EHSV opätovne zdôrazňuje, že celosvetová záruka práv zakotvená vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv sa musí stať kľúčovou prioritou práce OSN.

3.9. Zdá sa, že záväzok cieľov udržateľného rozvoja zlepšiť život všetkých ľudí zlyháva ([5]), ako sa zdôrazňuje aj v nedávnom stanovisku EHSV o EÚ a Agende 2030 ([6]). EÚ a jej členské štáty nesú osobitnú zodpovednosť za zmenšovanie nerovnomerného rozdelenia bohatstva medzi globálnym Severom a Juhom a za zintenzívnenie úsilia o dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja do roku 2030.

3.10. Súčasné riadenie OSN už neodráža geopolitickú a spoločenskú realitu 21. storočia. S cieľom posilniť podporu OSN a jej spoločných noriem a hodnôt je potrebné zvýšiť reprezentatívnosť, inkluzívnosť a účinnosť riadenia OSN. V Bezpečnostnej rade, podobne ako vo všetkých ostatných orgánoch OSN, si rozvojové krajiny vyžadujú lepšie zastúpenie.

3.11. Pri zachovaní svojej medzivládnej štruktúry musí OSN inkluzívnejším a transparentnejším spôsobom spolupracovať s občanmi, demokratickými občianskymi organizáciami a hnutiami, inými zainteresovanými stranami, parlamentmi, orgánmi na nižšej ako celoštátnej úrovni a inými oficiálnymi subjektmi vrátane hlavných skupín a iných zainteresovaných strán. V súlade s cieľom udržateľného rozvoja č. 17 má inkluzívne rozhodovanie v OSN zásadný význam pre dosiahnutie jej cieľov a musí byť doplnené, aby sa posilnili jeho aspekty spoluzodpovednosti a transparentnosti.

3.12. OSN sa bude považovať za legitímneho aktéra len vtedy, ak bude plniť svoje vlastné ciele v prospech čoraz väčšieho počtu ľudí. Na tento účel sa rozhodovacie procesy OSN musia stať účinnejšími, transparentnejšími a menej náchylnými na patové situácie.

([2]) Poradný výbor na vysokej úrovni pre účinný multilateralizmus: *A Breakthrough for People and Planet: Effective and Inclusive Global Governance for Today and the Future* (Prelom pre ľudí a planétu: Účinné a inkluzívne globálne riadenie pre súčasnosť aj budúcnosť), New York, 2023.

([3]) https://www.eesc.europa.eu/sk/initiatives/climate-change-conferences-cop/eesc-youth-delegate.

([4]) Konferencia zmluvných strán Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC).

([5]) Hospodárska a sociálna rada Valného zhromaždenia: *Progress towards the Sustainable Development Goals: towards a rescue plan for people and planet: Report of the Secretary-General* (Pokrok smerom k dosiahnutiu cieľov udržateľného rozvoja – Správa generálneho tajomníka o záchrannom pláne pre ľudí a planétu) (osobitné vydanie) (A/78/80-E/2023/64, s. 2).

([6]) Stanovisko EHSV na tému *EÚ a Agenda 2030: posilnenie vykonávania cieľov udržateľného rozvoja* (Ú. v. EÚ C, C/2024/876, 6.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/876/oj).

3.13. OSN potrebuje dostatočné zdroje a kapacity na zabezpečenie inkluzívneho rozhodovania. Musia byť prispôsobené občianskej spoločnosti, ktorej kapacity sa značne líšia, čo umožní občanom a organizáciám z celého sveta spolupracovať s OSN.

4. **EÚ v OSN**

4.1. S cieľom podporiť multilaterálne riešenia globálnych výziev EÚ „nadväzuje všetky vhodné formy spolupráce s orgánmi Organizácie Spojených národov a jej odbornými organizáciami“ (článok 220 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

4.2. Keďže EÚ a jej 27 členských štátov sú najväčší prispievatelia do rozpočtu OSN, majú jedného stáleho člena v Bezpečnostnej rade a tvoria viac ako 13 % všetkých členov OSN, majú potenciál významne ovplyvniť OSN.

4.3. EÚ však stále nie je schopná v plnej miere využiť svoje zdroje na to, aby prevzala vedúcu úlohu pri riešení globálnych výziev v rámci OSN, až na významné výnimky vrátane boja proti zmene klímy, v ktorom EÚ zohráva vedúcu úlohu.

4.4. Formálna účasť EÚ v orgánoch a agentúrach OSN je naďalej obmedzená. Získanie posilneného štatútu pozorovateľa vo Valnom zhromaždení OSN a jeho podriadených orgánoch v roku 2011 ([7]) vrátane práva vyjadrovať sa a ústne predkladať návrhy a pozmeňujúce návrhy je krokom vpred.

4.5. Napriek obmedzenému pokroku pri posilňovaní práv na účasť má EÚ vo väčšine orgánov a agentúr OSN štatút pozorovateľa. V oblastiach politiky, ktoré patria do výlučnej právomoci EÚ, ako je obchod, Komisia vystupuje v mene všetkých 27 členských štátov s koordinovanou pozíciou, napríklad v rámci Komisie OSN pre medzinárodné obchodné právo (UNCITRAL).

4.6. Vo väčšine oblastí politiky, ktorými sa zaoberá OSN, EÚ často chýba súdržná pozícia z dôvodu nedostatočnej koordinácie medzi inštitúciami EÚ a členskými štátmi. EHSV vyzýva EÚ a všetky členské štáty, aby zvýšili viditeľnosť Únie s cieľom posilniť jej vplyv v OSN.

4.7. EHSV má potenciál priniesť pridanú hodnotu k podpore cieľov OSN, napríklad tým, že poskytne platformu pre zainteresované strany občianskej spoločnosti na stretnutia a výmenu názorov so zástupcami OSN. V júli 2023 EHSV zorganizoval rokovanie za okrúhlym stolom s vysokým komisárom OSN pre ľudské práva (UNHCR), pričom ponúkol odborné znalosti svojej vlastnej skupiny EHSV pre základné práva ([8]).

4.8. EHSV preskúma možnosť nadviazať trvalú spoluprácu s hlavnými skupinami a inými zainteresovanými stranami a ich regionálnymi koordinátormi s cieľom prezentovať ich názory orgánom EÚ a OSN a lepšie zviditeľniť ich požiadavky.

5. **Úvahy**

5.1. Vzhľadom na inštitucionálnu úlohu EHSV ako poradného orgánu je jeho rozsiahla činnosť relevantná pre viaceré orgány a agentúry OSN. Jeho postoje sú vypočuté, keď EHSV priamo spolupracuje s rôznymi orgánmi, agentúrami a programami OSN, ale ak sa má dosiahnuť citeľná zmena, musí sa včas zaviesť štruktúrovaný a trvalý rámec prostredníctvom inštitúcií EÚ.

5.2. EHSV sa zaväzuje, že bude pristupovať štruktúrovane k lepšiemu presadzovaniu svojich postojov týkajúcich sa tém OSN, keď EÚ formuluje svoje spoločné pozície pre OSN. Spravodajcovia EHSV musia priamo spolupracovať s kľúčovými aktérmi zodpovednými za včasné vypracovanie spoločnej pozície EÚ.

5.3. EHSV sa zaväzuje podporovať užšiu spoluprácu s delegáciami EÚ a jej členských štátov pri OSN a očakáva, že na jeho stanoviská nadviažu príslušné útvary Európskej komisie, ktoré sa zaoberajú OSN a multilaterálnymi orgánmi.

([7]) Valné zhromaždenie OSN: *Participation of the European Union in the work of the United Nations* (Účasť Európskej únie na činnosti Organizácie Spojených národov) (A/RES/65/276).

([8]) Posilnenie boja za ľudské práva, konferencia EHSV 20. júla 2023, Brusel (https://www.eesc.europa.eu/en/news-media/news/strengthening-fight-human-rights-eesc-president-exchanges-un-high-commissioner-volker-turk-and-csos).

5.4. EHSV sa tiež domnieva, že je potrebná lepšia spolupráca medzi jeho sekciami, aby sa odstránili vnútorné bariéry, a to najmä vzhľadom na to, že ciele udržateľného rozvoja sa týkajú práce všetkých sekcií. V záujme lepšej koordinácie všetkých sekcií a s predsedom EHSV výbor poveruje všetky sekcie, aby vypracovali plán na lepšie zastúpenie práce výboru v OSN a nadviazali inkluzívnejšie vzťahy s príslušnými orgánmi OSN. Takýmto mapovaním všetkých sekcií sa určia orgány OSN kľúčového záujmu, pričom sa uvedú prebiehajúce činnosti a existujúce prepojenia s orgánmi a procesmi OSN s cieľom vyzdvihnúť súčasný stav a preskúmať možnosti ďalšej spolupráce.

5.5. EHSV sa domnieva, že je potrebná lepšia koordinácia postojov EÚ k otázkam týkajúcim sa OSN. V súlade s ustanoveniami článku 34 ods. 2 ZEÚ o Bezpečnostnej rade by vysoký predstaviteľ mal zastupovať pozíciu EÚ vo všetkých orgánoch OSN v mene všetkých členských štátov. Pokiaľ EÚ nemá formálne práva na účasť, zástupcovia národných vlád zastupujú spoločnú pozíciu EÚ a konajú podľa toho.

5.6. EHSV vyzýva vysokého predstaviteľa EÚ, aby v mene EÚ a jej členských štátov prevzal vedúcu úlohu v diskusii o reforme OSN. Iba EÚ, ktorá vystupuje jednotne a zaujme jasné stanoviská, môže mať vplyv na budúcnosť OSN.

5.7. EHSV dôrazne podporuje úsilie Európskej služby pre vonkajšiu činnosť o rozšírenie rozsahu práv EÚ v rámci jej posilneného štatútu pozorovateľa na ďalšie podriadené orgány OSN.

5.8. EHSV sa zaväzuje dať občianskej spoločnosti silný hlas v proces príprav na samit o budúcnosti prehĺbením svojej nedávnej spolupráce s Hospodárskou a sociálnou radou OSN (Ecosoc). Vlády členských štátov Ecosoc by mali viesť konzultácie s občianskou spoločnosťou a sociálnymi partnermi a vymieňať si s ňou názory na svoju činnosť a pravidelnejšie podávať správy na vnútroštátnej úrovni. EHSV môže poskytnúť fórum na diskusiu o práci Ecosoc.

5.9. EHSV pokladá samit o budúcnosti za kľúčový moment na splnenie existujúcich medzinárodných záväzkov, najmä pokiaľ ide o urýchlenie plnenia cieľov udržateľného rozvoja a vytvorenie nového programu pre mier, a preto posilní svoj interný prierezový prístup a bude pokračovať v prebiehajúcom dialógu s orgánmi OSN v snahe identifikovať príležitosti na posilnenie úlohy občianskej spoločnosti pri príprave tohto samitu.

5.10. EHSV podporuje myšlienku inkluzívnych konzultácií s občianskou spoločnosťou o novej štruktúre zapojenia zainteresovaných strán do riadenia OSN počas celého procesu navrhovania; niektoré orgány OSN už ponúkajú rozvinuté možnosti zapojenia, pričom tento príklad by malo nasledovať viac orgánov OSN.

5.11. EHSV vyzýva EÚ, aby prevzala vedúcu úlohu pri zlepšovaní príležitostí v rámci systému OSN na spoluprácu s demokratickými organizáciami občianskej spoločnosti a pomocou EHSV. Vo svojej zahraničnej politike by EÚ mala pomôcť budovať kapacity občianskej spoločnosti na celom svete vrátane jej schopnosti lepšie spolupracovať s OSN.

5.12. EHSV navrhuje, aby sa ďalej rozvíjala prax UNCITRAL požadovať písomné príspevky zainteresovaných strán do konzultácií o kľúčových iniciatívach v rámci celej OSN a zaviesť petičné právo obrátiť sa na OSN, ktoré občanom, organizáciám občianskej spoločnosti a iným zainteresovaným stranám ponúkne príležitosti na priame zapojenie.

5.13. EHSV vyzýva na zefektívnenie štruktúr OSN a zvýšenie transparentnosti rozhodovacích procesov OSN s cieľom zvýšiť jej legitimitu a zároveň zvýšiť udržateľnosť finančného základu OSN.

5.14. EHSV podporuje dlhodobú výzvu na reformu OSN vrátane Bezpečnostnej rady s cieľom zabezpečiť rovnaké zastúpenie krajín zo všetkých kontinentov a účinnejšie rozhodovanie, s menším výskytom obštrukcií zo strany jednotlivých členských štátov. Členovia OSN vrátane členov Bezpečnostnej rady, ktorí porušujú Chartu OSN, musia stratiť svoje hlasovacie práva, kým sa nevrátia k prísnemu dodržiavaniu medzinárodného práva. Členské štáty OSN, ktoré porušujú svoje záväzky vyplývajúce z dohôd alebo dohovorov OSN, by nemali byť zvolené do vedúcej úlohy v OSN alebo v súvisiacom orgáne. Posledný prípad sa týkal Kataru, ktorý predsedal tohtoročnej Medzinárodnej konferencii práce, napriek tomu, že nesplnil svoje záväzky voči správnej rade Medzinárodného úradu práce v oblasti reforiem, čím sa oslabila povesť a úloha MOP ako strážkyne medzinárodných pracovných noriem.

5.15. EHSV očakáva, že nový Európsky parlament a Komisia v roku 2024 vykonajú konkrétne kroky dohodnuté v Pakte pre budúcnosť ako kľúčovú prioritu vonkajších vzťahov EÚ počas nasledujúceho inštitucionálneho obdobia v rokoch 2024 – 2029. Podpora multilateralizmu a poriadku založeného na pravidlách by mala byť prioritnou oblasťou v politických usmerneniach budúcej Komisie a mala by sa zohľadniť v pracovnom programe, ako aj v novom strategickom programe Európskej rady.

5.16. EHSV vyzýva inštitúcie EÚ, aby urýchlene vykonali odporúčania Konferencie o budúcnosti Európy s cieľom posilniť medzinárodnú úlohu EÚ a oživiť globálny multilateralizmus a posilniť úlohu MOP ([9]) a zároveň zaviedli rozhodovanie kvalifikovanou väčšinou v zahraničnej politike EÚ. Mala by sa zvážiť aj reforma zmlúv EÚ s cieľom výrazne zlepšiť schopnosť EÚ konať a zároveň posilniť svoj vplyv v OSN.

5.17. EHSV navrhuje vytvoriť koalíciu podobne zmýšľajúcich regionálnych organizácií, aby mohli byť lepšie zastúpené v OSN, vrátane väčšieho počtu práv jej zástupcov na účasť v rôznych orgánoch a agentúrach OSN. S cieľom dosiahnuť lepšie zastúpenie globálneho Juhu by EÚ mala pri uskutočňovaní spoločných reforiem v OSN spolupracovať najmä so svojím najbližším susedom, Africkou úniou.

V Bruseli 14. decembra 2023

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Oliver RÖPKE

([9]) Konferencia o budúcnosti Európy: Správa o konečnom výsledku, máj 2022, 24. návrh, č. 5.